

SDH Kladruby

Sbor byl založen 15. července 1875. Čestným členem sboru se roku 1891 stává hrabě Windisch–Gractz, který je majitelem kladrubského kláštera. Celodřevěná stříkačka byla náhodně nalezena v jeho suti. Byl na ní původní německý nápis „obec Litice“ (Gemeinde Litzitz). V roce 1997 až 1999 proběhla drobná renovace stříkačky a zatím není funkční.

Údaje o stříkačce

Typ: ruční celodřevěná čtyřkolová nabírací stříkačka horského typu opatřená výstřikovým šroubením hubicí pro hadici

Výrobce: nezjištěn

Rok výroby: nezjištěn

Pákový převod ruční brzdy na zadní nápravu stříkačky.

Detail nosníku přední nápravy stříkačky s ochranným páskovým třmenem.

Detail provedení přední otočné nápravy stříkačky.

Přední náprava včetně rozporek a části vedení ruční brzdy.

Kolmo uložené otočné páky ruční brzdy.

Vzpěra pro zachycení mohutných nosníků vany stříkačky.

Zajištění kola kovovým kovaným čtyřhranným nábojem se závlačkou.

SDH Křižanovice

Sbor byl založen v roce 1901. V roce 1927 zakupuje obecní úřad osobní automobil Škoda R4 a následně v roce 1937 je přestavěn firmou R. A. SMEKAL ze Slatiňan na hasičské vozidlo. Poslední evidovaný požár, který byl se stříkačkou hašen je z 21. srpna 1971, kdy hoří místní stodola a hospoda. Automobilová stříkačka byla v letech 1979 až 80 renovována do původního stavu od výrobce, je funkční a ve velmi pěkném technickém stavu. Je oprávněnou chloubou hasičů Křižanovic. Z technických údajů, doložených v zachovaných úředních osvědčeních připouštějících vozidlo k jízdě po veřejných cestách ze dne 30. srpna 1928 pro zajímavost uvádíme některé údaje:

Údaje o stříkačce

Typ: automobilová stříkačka Škoda R4 pro přepravu mužstva

Výrobce: ŠKODA, Mladá Boleslav
nástavba R. A. SMEKAL,
Slatiňany

Rok výroby: 1928

V zadní části vozu je zavěšen ruční hadicový vůz.

Uložení savic na stupáku autostříkačky, kapotáž motoru a elektrická siréna.

Vodní čerpadlo umístěné vpředu na rámu vozidla chráněné trubkovým nárazníkem.

- cestovní vůz, tovární model 4R/34ks, číslo typu MDLXV
- osobní vůz s motorem umístěným vpředu rámu
- stojatý čtyřválcový čtyřtaktní výbušný benzinový motor v jedné skupině, vrtání válců 75 mm, zdvih 110 mm
- 14,34 ks při asi 1 000/2 800 obrátkách za minutu, obsah válců 1 944 cm³
- magnetové zapalování soustavy Scintilla
- vodní chlazení válců termosifonové a s chladičem a ventilátorem

Detail nádherně provedené přední masky vozidla s motorem.

Detail elektrické sirény a boční směrový blikáč vozidla.

Čtyřválcový motor vozidla s jeho příslušenstvím a melodické pneumatické houkačky.

- karburátor Zenith TD
- 4 rychlosti vpřed a 1 rychlost vzad
- 1 ruční brzda na všechna kola, 1 nožní brzda na všechna kola
- 2 reflektory vpředu, 1 světlina vzadu, 1 houkačka
- délka 4 800 mm, šířka 1 680 mm, výška 1 300 mm, váha 950 kg

SDH Stará Lysá

Za zakladatele sboru se považuje pan Adolf Klimeš, řídicí učitel místní školy. Připravil stanovy sboru, které přečetl a byly schváleny na schůzi občanů dne 2. prosince 1888. Z protokolu schůze ze dne 2. prosince 1888 konané v hostinci p. Josefa Hradeckého ve Staré Lysé se dozvídáme, že jejím předmětem bylo založení sboru dobrovolných hasičů v obci na základě vydaného zákona ze dne 25. května 1876. Programem bylo čtení navržených stanov, přistupování členů a volba prozatímního výboru. Do sboru se přihlásilo 40 členů. Sbor byl součástí hasičské župy č. 78 Novobenátské. V protokolu z 19. ledna 1889 se v účetní zprávě hovoří o tom, že starosta obce pan J. Urban daroval sboru 10 zlatých a že v pokladně je včetně darů občanů celkem 104 zlatých. Byly

Údaje o stříkačce

Typ: ruční záprahová čtyřkolová stříkačka horského typu, jednostranně sací, jednoproudová

Výrobce: R. A. SMEKAL, Praha – Smíchov

Rok výroby: 1893

Kozlík stříkačky s pákou a svisle vedenými botami čerpadla.

zakoupeny 4 kusy trojtkaného plátna k ušití obleků, dále pak helmy a pasy.

Stanovy sboru jsou předloženy a stvrzeny obecním úřadem ve Staré Lysé dne 13. února 1889, schváleny c. k. místodržitelským výnosem ze dne 7. března 1889 č. 17.168 – schválení valnou hromadou proběhlo dne 28. dubna 1889. V roce 1890 bylo nakoupeno 60 m hadic, nože a pasy, 2 plácačky, 2 svítilny, 2 žebříky, obvazy na hadice a razítko. Byla vedena přesná evidence členů, účasti při cvičení, při větší neúčasti bez omluvy byl dán návrh na vyloučení z členů činných. Toho roku sbor úspěšně zasahuje u 7 požárů v okolních obcích.

Dne 22. září 1892 je podána žádost obecnímu úřadu na zakoupení nové stříkačky. Do té doby měl sbor na hašení pouze dva sudy a bourací háky. V některých obcích měli již stříkačky ruční, džberové a přenosné o velmi nepatrné výkonnosti.

Stříkačka byla zakoupena 9. února 1893 od firmy R. A. SMEKAL za 700 zlatých. Na její zakoupení byly provedeny sbírky a dary, ústředí přispělo 12 zlatými. První velký požár vypukl už 7. července 1893 v Litoli, kde hořelo 12 rodinných domků a sbor zde úspěšně zasáhl. V roce 1895 byla zemským výborem vyřízena žádost a předáno 100 zlatých na zakoupení hadic. Dne

Torzo původního sacího koše připevněného k savici.

25. září 1928 je podána obci žádost o zřízení hasičského skladiště a kolny s odůvodněním, že požární technika je skladována v soukromých stodolách a není mnohdy žádaný přístup. Nová hasičská zbrojnice je sboru předána 2. června 1929 v rámci pořádání okresového cvičení na místním školním hřišti.

V roce 1939 byla odkoupena od SDH Mladá Boleslav vyřazená automobilová stříkačka za 4 000 Kč. Obec však neměla prostředky na zaplacení a proto každý člen upsal podíl dle možnosti, s tím že vše bude vráceno. Opravy stříkačky zajistil pan Josef Hercík

Ruční dvoukolová hasičská stříkačka.

SDH Stará Role

O založení sboru nebyly nalezeny dosud žádné archivní materiály. Po válce je sboru přidělen z letiště v Karlových Varech trofejní letištní hasičský automobil typu Henschel 33 D1. Poslední zásah s vozidlem byl uskutečněn v roce 1975. K automobilu se dochovaly návody k obsluze, technické popisy zpracované V. Ign. Stratílkem z Vysokého Mýta a schéma elektro výzbroje vozidla v německém jazyce od fy Robert Bosch G.m.b.H. Stuttgart. Vůz je v původním stavu bez renovací a je funkční.

Údaje o stříkačce

Typ: hasičský pohotovostní vůz Henschel 33 D1 pro letiště

Výrobce: HENSCHEL, Kassel, Německo

Rok výroby: 1937

Vozidlo je vybaveno jako cisterna s užitným obsahem vody 2,5 m³.

Přední části vozu vévodí mohutné čerpadlo.

Na předním blatníku automobilu je uložena pěnová proudnice.

Přední kolo s původní pneumatikou.

Pohled na palubní desku a přední kapotu.

Ozdobná maska chladiče s nápisem výrobce.

Detail na ozdobnou značku výrobce vozidla.

Čelní sání čerpadla a dva, oboustranné výtlaky výkonného vodního čerpadla.

Boční stěny vozidla tvoří skříňky pro uložení hadic a další nezbytné výzbroje.

Výstražná zařízení autostříkačky, signální zvonek, pneumatická houkačka, výstražné červené světlo, pákový ukazatel směru a otočný pracovní světlomet.

Otočné dělo není z původní výzbroje vozidla (bylo členy sboru vmontováno dodatečně).

Historická fotografie členů sboru.

SDH Tachov

Při pohledu do historie požární ochrany v Tachově zjišťujeme, že měšťané mají hasičské povinnosti rozděleny a určeny již od 15. století a to podle cechů. Byly dány v základu druhem náradí a materiálu, který používali jednotlivci při práci ve svém povolání: tesaři a zedníci sekery, kováři kladiva, koželuzi mokré kůže, bednáři putny atd. Docházelo ovšem často k liknavosti u měšťanů, jejichž majetek nebyl požárem bezprostředně ohrožen a tak po velkých požárech města v letech 1715 až 1748 zavedl tehdejší majitel panství Filip Losi z Losimthalu v roce 1748 první hasičí řád pro město Tachov.

Údaje o stříkačce

Typ: parní dvoucylindrová zápřahová čtyřkolová stříkačka, oboustranně sací, dvouproudová

Výrobce: R. CZERMACK, Teplice v Čechách

Rok výroby: 1912

Pohled na druhou stranu stříkačky.

Vyjímáme:

1. ohlašování požárů
2. povinnosti věžných a ponocných
3. rozesílání požárních posílů a požárních jezdců do vsí okolo místa požáru
4. povinnosti občanstva
5. zásoby hasicího nářadí
6. požární dozor

Ad 1. a 2.

Ohlašování požárů prováděl věžný a v noční době i ponocný, který procházel městem a v každou celou hodinu nabádal měšťany k opatrnosti vyvoláváním: „Opatrujte oheň a také světlo“ (Bewahret das Feuer und auch das Licht!). V případě objevení požáru musel ponocný vzbudit majitele hořícího objektu i domů s ním sousedících, probudit i starostu města a radní a tropit na ulici hluk, aby bylo probuzeno všechno občanstvo.

Věžný musel bitím na zvon „na jednu stranu“ oznámit požár a v noční době postavit rozsvícenou lucernu ve směru požáru.

Parní kotel s uloženými savicemi a sacím košem v přepravní poloze.

Kozlík stříkačky s proudnicí v přepravní poloze.

Dva samostatné kuželovité výtlačné větrníky s rozvodnými armaturami a parním poháněcím strojem stříkačky.

Ad 3.

V případě větších požárů byli rozesíláni posli pro pomoc do sousedních obcí.

Ad 4.

Všichni obyvatelé se měli okamžitě dostavit k ohni s výjimkou jedné osoby v každém domě, jež byla ponechána k hlídání domu. Od této povinnosti byli osvobozeni jen lidé velmi staří, nemocní, děti a obyvatelé, jejichž dům byl bezprostředně ohrožen.

Všem majitelům povozů řád ukládal být v pohotovosti se svým spřežením k tahání nebo dovážení vody a čtyři první se dostavivši k požáru obdrželi odměnu po 15 krejcarech až 1 groši.

Řezníci, kloboučníci, kováři, vazači, tesaři a zedníci se měli dostavit se svými sekyrami, kladivy apod. Jejich úkolem bylo strhávat a odsekávat střechy a pavlače. Soukeníci museli s sebou přinést hasicí žebříky, hořící budovy obstoupit a polévat. Ševci se dostavili k požáru s háky. Truhláři a tkalci měli povinnost přinést nádoby na vodu a spolu s bednáři nosit vodu. Koželuzi, řemenáři a sedláci museli přispěchat s mokřými kůžemi a jimi dusit oheň. Barvíři a jir-

Kolo s mohutným nábojem a původní výzdobou.

cháři, krejčí, hrnčíři, kožišníci a mydláři měli na starosti vyklízení hořících budov. Sládkové a pivovarští pacholci a nocležníci (v hostincích) byli povinni zůstat u vodních nádrží, čerpat do nich vodu a pomáhat při jejím dovážení. Zámečníci, koláři i ostatní řemeslníci a měšťané museli v každém případě neprodleně přispěchat k ohni, zde nepřihlížet, ale jako čestní sousedé být svým občanům nápomocni. Panští úředníci a radní osoby měli za úkol povzbuzovat zástupy

k záchranným pracím. Zástupce rychtáře musel jít s obecními biřici od domu k domu a přimět všechny obyvatele k hašení.

Ad 5.

Město muselo mít pro případ hašení 12 až 16 velkých vodních nádrží se železnými obručemi na saních. Z nich byla polovina umístěna u velké kašny na náměstí a ostatní rozestaveny v Horní a Dolní ulici. Osm hasicích žebříků mělo být umístěno na přístupných místech. Zalévání se dělo vodou z puten.

Požární dozor zajišťovali dva členové městské rady, kteří k tomu byli od r. 1748 zvlášť voleni.

V dodatku řádu bylo uvedeno: „všichni obyvatelé se mají podílet na neštěstí postižených a pomáhat jim“.

Když ani výše uvedená nařízení nepomáhala a v letech 1777 a 1781 byly zaznamenány opět dva velké požáry celých částí města, byla zakoupena pro město Tachov přenosná stříkačka od zvonáře Matouše di Valli v Chebu ze sbírky složené z částek:

Parní kotel s nezbytným příslušenstvím.

Manometr tlaku páry v kotli.